

NÁZOV STAVBY: **Rekonštrukcia kuchyne základnej školy**

MIESTO STAVBY: **Základná škola Sibírska časť objektu kuchyne s jedálňou, ZŠ-Sibírska 39,832 91 Bratislava 3, parc. č. 11820/1, LV č.3749**

INVESTOR: **Mestská časť Bratislava-Nové Mesto, Miestny úrad Bratislava -Nové Mesto, Junácka č.1,832 91 Bratislava 3**

STUPEŇ: **Projekt pre stavebné povolenie a realizáciu stavby**

TECHNICKÁ SPRÁVA

Technologický popis prevádzky -1.0

Navrhované technologické riešenie kuchyne ZŠ-Sibírska 39,832 91 Bratislava 3

Technologická časť projektu rieši rekonštrukciu - dispozičné usporiadanie a technologické vybavenie zázemia, príprav a kuchyne ZŠ tak, aby boli zabezpečené vysoké hygienické požiadavky na stravovaciu prevádzku tohto zariadenia.

Odbytové priestory sú interiérovým riešením tak, aby bol zabezpečený vyšší štandard vybavenia a boli vytvorené podmienky pre poskytovanie stravovacích služieb na vysokej úrovni.

Projekt je riešený v zmysle výnosu č. 3 MZ SR z 23.07.1987 o hygienických požiadavkách na zriaďovanie a prevádzku zariadení spoločného stravovania, zákona č. 152/1995 Zb. o potravinách a výnosu MP SR a MZ SR, ktorým sa vydáva Potravinový kódex Slovenskej republiky a Vyhláškou č. 533/2007 Z.z. zo 16. augusta 2007 – Nariadenie vlády Slovenskej republiky o podrobnostiach o požiadavkách na zariadenia spoločného stravovania.

Všeobecný popis – 2.0

Návrh rekonštrukcie bol koncepčne riešený podľa požiadavky, poskytovať stravovanie max. 700 jedál denne - obedov

Rozdelenie stravníkov:

- jedáleň: stravovanie žiakov 370 žiakov
                              stravovanie učiteľov 30 žiakov

obedy pre žiakov materskej škôlky 300 žiakov

Prevádzka má zabezpečiť stravovanie počas školskej dochádzky v priebehu školského roka.

Dispozícia kuchyne so zázemím vychádza z koncepcie reality existujúceho objektu. Celá kuchyňa so zázemím je rozdelená na dve poschodia. Na prízemí je zásobovacia časť. V suteréne je skladovacia časť, šatňa, WC, miestnosť hrubá príp. zeleniny, miestnosť na umývanie termoportov a miestnosť na prípravu vajec. Kuchyňa so zázemím, kancelária, výdaj jedál so zázemím a umývanie stolového riadu je situovaná na vyvýšenom poschodí. Zásobovanie má vyhradený priamy vstup z exteriéru cez zádverie na vyvýšenom poschodí cez rampu pre autá.

Poschodia sú prepojené výťahom a schodiskom. Výťah pri schodisku bude zľúžiť na zásobovanie do suterénu do skladov.

Skladovacia časť

Skladovacia časť sa nachádza v suteréne. Skladovacia časť po stavebnej stránke prejde minimálnymi úpravami. Chladené časti na skladovanie sú jestvujúce.

Sklad suchých potravín bude vybavený novými regálmi na suché potraviny, konzervy, koreniny, cukrovinky a pečivo a chlieb na dennú potrebu.

Ďalší sklad je sklad zeleniny a hrubá príprava. Tu sa skladujú na regáli zemiaky a koreňová zelenina. V chladiacej miestnosti sa skladuje zelenina. Súčasťou tohto priestoru je zóna hrubej prípravy zeleniny, ktorá sa čistí v škrabke, umýva sa v dreze a dočisťuje sa na pracovnom stole, ktorý je súčasťou pracovnej linky. Po dokonalom očistení a umytí sa zelenina prevezie do kuchyne na ďalšie spracovanie v uzavretých nádobách.

Prípravná a výrobná časť

Čistá príprava mäsa

Pripravené, čisté mäsové suroviny sa prenesú v určenej uzavretej nádobe do úseku čistej prípravy mäsa, ktorý je umiestnený v kuchynskom bloku. V úseku čistej prípravy sa vykoná čistá príprava mäsa, hydiny a rýb v samostatných prevádzkových úsekoch - umytie, porcovanie a pod. a príprava na ďalšie finálne spracovanie. Priestor je vybavený pracovnými stolmi s drezom a zásuvkami. Na stene sú nástenné police. Skriňová chladnička je určená na uskladnenie mäsa dennej spotreby.

Čistá príprava zeleniny

Očistená zelenina sa dopravuje v určených uzatvorených nádobách do úseku čistej prípravy zeleniny. a slúži na ich prípravu na tepelné spracovanie či na šaláty. Úsek je vybavený pracovnými plochami, umývacím drezom, univerzálnym krájačom zeleniny a chladiacou skriňou.

Múčna kuchyňa

Zabezpečuje výrobu múčnych príloh a hlavných jedál. Je vybavená pracovnými stolmi so zásuvkami a drezom, umývadlom na ruky.

Súčasťou čistých príprav je univerzálny stroj s nadstavcami na miesenie cesta. Pre jednoduchú manipuláciu so surovinami je k nemu pristavený vozík. V príprave sa nachádza aj plynový parný konvektomat.

Príprava vajec

Tento úsek je jestvujúci, tvorí samostatný stavebne oddelený blok, ktorý sa nachádza v suteréne. Je vybavený chladiacou skriňou výlučne na skladovanie vajec. Ďalej je tam umývací stôl s drezom s pracovnou plochou.

Varňa

Dispozičná úprava priestoru finálnej výroby je riešená tak, aby vyhovovala bezkolíznej prevádzke celej kuchyne.

Dispozične sú zariadenia navrhnuté tak, aby bola manipulácia so surovinami a finálnym produktom čo najjednoduchšia. Technologické vybavenie finálnej výroby bude napojené na energetický zdroj – elektrická energia a plyn. Pracovný priestor je doplnený o pracovné stoly so spodnými policami.

Varný blok tvoria 2 plynové varné kotle 60 lit., 1 plynový kotol 300lit – existujúci, jedna elektrická tlaková vyklápacia panvica, jedna plynová vyklápacia panvica a sporák so 6 horákmi s elektrickou rúrou. Súčasťou varného centra sú aj jestvujúci 10GN konvektomat, jeden nový elektrický 20GN konvektomat a dve nové elektrické statické dvojpodlažné pece.

Po tepelnom spracovaní bude jedlo podľa potreby porcované v zóne Porcovania. Z porcovacieho pultu bude strava prenesená do vozíkov na výdaj stravy.

Výdaj stravy - jedáleň

Výdaj stravy je jestvujúci, nachádza na vyvýšenom poschodí. Výdaj stravy je akceptovaný v zmysle existujúceho riešenia. V súčasnosti sa strava vydáva cez podávacie okno. A tiež sa minimalizuje trasa na odnos odpadu zo stolového riadu.

Polievka sa distribuuje do mís a na stoly.

Strava sa vydáva z vyhrievaných vozíkov. Taniere sú uložené na nerezovom stole s policou. Podnosy a príbor sú budú stravníci brať samostatne s výdajného stola pri vodiacej dráhe..

Prílohové šaláty a nápoje si deti berú z podnosov umiestnených na okienku.

Výdaj stravy – pre žiakov materskej škôlky

Strava sa bude baliť v zóne porcovanie do termoportov. Potom sa naplnené termoporty odvážia a odvezú do materských škôlok.

Zóna sa nachádza na prízemí je vybavená umývadlom na ruky, nerezovým stolom so šuplíkmi a chladiacou skriňou. na poschodí. V zóne je umiestnená podpultová chladnička na vzorky .

V suteréne je miestnosť na umývanie a uskladnenie termoportov.

Umývanie kuchynského riadu

V priamej nadväznosti na varňu je úsek umývania kuchynského riadu vybavený umývacím drezom, granulovou umývačkou kuchynského riadu, pracovným stolom na odkvapkanie a regálmi. Vedľa drezu sa nachádza umývadlo s výlevkou. Úsek umývania čierneho riadu má priamu nadväznosť na smer odsunu odpadkov, ktoré sa zhromažďujú v určenej vzduchotesnej nádobe.

Umývanie stolového riadu

Umývanie stolového riadu je jestvujúce. Použitý riad sa čistí, triedi a ukladá do košov na pracovnom stole, predoplachuje sa a zavedie sa do umývačky. Čistý riad sa ukladá do príslušných regálov, ktoré sú prístupné zo zóny výdaja.

Sklad odpadu

Odpad vzniknutý v prevádzke bude zbieraný do uzatvárateľných nádob, odvázaný do chladiaceho boxu. Umiestnenej v exteriéri vedľa budovy. Pravidelne bude odvázaný zmluvným partnerom.

Upratovacia miestnosť

Je jestvujúca. Miestnosť je uzatvárateľná dverami. Je vybavená regálmi na odkladanie čistiacich prostriedkov a náčinia.

Kancelária, denná miestnosť

Na vyvýšenom poschodí je určená miestnosť ako denná miestnosť pre personál. Vo vstupnej chodbe sa nachádza kancelária pre vedúceho kuchyne. V zóne je umiestnená podpultová chladnička na vzorky .

Množstvo odpadových látok – 3.0

Pri prevádzke stravovacieho zariadenia nevznikajú zdraviu škodlivé látky, ani zdraviu škodlivé odpady a prevádzka neovplyvní negatívne životné prostredie.

Odpady, ktoré vznikajú v prevádzke, sú komunálneho charakteru (obaly, nevratné kartóny, papiere a pod.), zhromažďujú sa v prevádzke na určenom mieste v určenej krytej nádobe a podľa potreby, aj niekoľkokrát denne, sa vynášajú do kontajnera. Komunálny odpad je riešený v rámci smetného hospodárstva areálu.

Predpokladané množstvo odpadových látok a surovín zo stravovacieho zariadenia bude cca 0,5 % z celkového množstva. Biologický odpad bude zbieraný do uzatvárateľných odpadkových nádob a umiestnený v chladenom sklade odpadu.

Kanalizácia bude delená. Odpadové vody sú odvádzané do kanalizácie, majú bežný

charakter znečistenia komunálnych vôd vznikajúcich v kuchynských zariadeniach, v sociálnych priestoroch a pri umývaní pracovných priestorov. Odpad kategórie 12-501 v zmysle Vyhlášky č. 19/1996 Zb. bude zaústený do lapača tukov. Sediment bude likvidovaný v pravidelných časových intervaloch a túto činnosť si zabezpečí užívateľ.

Vetranie – 4.0

Zdroje tepla v prevádzke predstavujú najmä ohrievacie zariadenia a chladiace zariadenia so zabudovanými agregátmi. Teplo z týchto zariadení je odvádzané vzduchotechnikou, ktorá je presne dimenzovaná podľa tepelných výkonov jednotlivých zariadení.

Varná časť a konvektomaty budú zabezpečené efektívnym odsávačom pár. Celková výdatnosť vetracieho zariadenia je určená podľa súčtu jednotlivých dávok vzduchu pre inštalované zariadenie s tým, že intenzita výmeny vzduchu by sa mala pohybovať okolo 25 - 15 násobku, tak aby sa zabránilo mechanickému prúdeniu vzduchu z nečistej prevádzky do čistej prevádzky.

Pre bezproblémovú funkčnosť zariadenia odsávačov pár je nutné zabezpečiť pravidelné čistenie tukových filtrov !!!

Digestory sú dodávkou VZT

Chladenie – 5.0

Na uchovávanie potravín sú navrhnuté chladničky a mrazničky v bez freónovom prevedení a s cyklopentánom v polyuretánovej izolácii. Jednotlivé chladiace zariadenia sú umiestnené v častiach skladov, hrubých a čistých príprav v kuchyni.

Životné prostredie– 6.0

Relatívna teplota vzduchu v zimnom období (°C)

v kuchyni +15

Relatívna teplota vzduchu v letnom období je podľa vonkajšej teploty.

Výmena vzduchu počet / hod.

v kuchyni max. 25 krát

Požiadavky na technológiu – 7.0

V navrhovanom riešení sa uvažuje s použitím kvalitných zariadení spĺňajúcich hygienické požiadavky, šetrenie elektrickou energiou, vodou a pracovnou silou, čo prinesie konečný ekonomický efekt. Sú to zariadenia nenáročné na údržbu s vysokou životnosťou. Taktiež sa nedá spochybniť ani kvalita nerez z ktorého sú vyrobené pracovné stoly, umývacie drezy a regály. Sú vyrobené z potravinárskej ocele – akosti 10/18. Vo výdajni jedál sú navrhnuté kvalitné zariadenia, ktoré zaručujú dlhú životnosť, jednoduchú údržbu a vysokú kvalitu jedál.

Podlahy & Obklady – 8.0

Podlaha v kuchyni bude riešená ako vodorovná, protišmyková z dôvodu možnej zvýšenej koncentrácie vody na podlahách. Čím sa má zabrániť možnému vzniku úrazu personálu kuchyne (dodávka stavba). **Podlahové vpuste sú dodávkou – STAVBY.** Priestor kuchyne a jej prípravovní je zabezpečený dobre umývateľným obkladom vo výške min. 2000mm (dodávka stavba).

Celková bilancia – 9.0

Elektrická energia

Elektrický prívod: PE+1N/50Hz/230V; PE+3N/50Hz/400V

Inštalovaný príkon kuchyňa: 164,8kW

Rezerva na zásuvky + existujúce zariadenia: 25kW

Plyn

Príkon plynu: 138kW

Voda

Ak je tvrdosť teplej aj studenej vody $> 8^{\circ}\text{dH}$ je nutné zabezpečiť zmäkčovanie vody pre nasledovnú technológiu:

- konvektomat: **3 - 6 $^{\circ}\text{dH}$**
- umývačky riadu: **do 8 $^{\circ}\text{dH}$**

Lapač tukov – 10.0

Použitie

Lapače tukov (dodávka ZTI) sú určené pre zachytenie olejov a tukov, ktoré odtekajú v odpadových vodách z kuchýň reštaurácií, jedální, potravinárskych prevádzok, malovýrobní apod. Lapače tukov slúžia k vyvráždaniu a zachyteniu tukov ako ochrana kanalizácie a ostatných zariadení kanalizačnej siete pred zanášaním a zalepením.

Lapače tukov sa osadzujú na odpadovú kanalizáciu z priestoru, kde odpadové vody s obsahom tukov vznikajú, pokiaľ možno čo najbližšie miestu vzniku týchto vôd. Odpadové vody zo sociálnych zariadení sa nesmú do lapačov tukov vpúšťať.

Popis

Lapače tukov sú vyrábané ako kruhové alebo hranaté plastové nádrže s uzáverom. Nádrže sú vybavené technologickými prepážkami a uskladňovacím priestorom pre zhromaždený tuk, ktorý môže byť podľa prevedenia vyberateľný alebo nevyberateľný.

UPOZORNENIE

Pred lapač tukov nesmie byť inštalovaný drvič kuchynských odpadkov. Používanie kuchynských drvičov je neprípustné z dôvodu nadmerného zaťaženia lapačov tukov organickými látkami (kanalizácia neslúži v žiadnom prípade k transportu odpadu, rovnako

ako lapač tukov nie je čistička alebo jama na kal).

Vzhľadom na existujúcu stavbu nutné preveriť stav a funkčnosť lapača tukov. Riešiť V PD časť ZTI

Stavebno – technologické požiadavky – 11 .0

Dvere:

Druh a úprava dverí sa riadi prevádzkou a účelom miestností tak, že je zaistená ich dostatočná priechodná šírka 1000 mm v zmysle časti PD - Technológia kuchyne - a tiež požiadavky požiarne – bezpečnostných predpisov. Šírka dverí je zvolená taktiež s ohľadom na inštalácie technologických zariadení a prístupovou trasou ku kuchyni. Dvere skladov potravín a všetky vstupné dvere musia byť z oboch strán opatrené ochranným plechom do výšky 20 cm (proti vniknutiu hlodavcov). Dvere do skladu musia byť plné, zvnútra oplechované.

Okná:

Parapety okien výrobných miestností majú byť aspoň 95 cm vysoké. Okná musia byť ľahko ovládateľné z podlahy. Okná výrobných miestností a skladov potravín musia byť opatrené hustou sieťou proti hmyzu.

Podlahy:

Podlahy všetkých prevádzkových miestností sú ľahko umývateľné a čistiteľné, trvanlivé, odolné proti mechanickému poškodeniu, bezprašné a nesmú byť klzké. V miestnostiach s vlhkou a mokrou prevádzkou sú podlahy vodotesné.

Podlahové vpuste a vaničky vyznačené v Technologicknej dokumentácii musia mať hĺbku minimálne 150 mm, sú nerezové vodorovne osadené do vodorovnej podlahy a sú prekryté vodorovnou nerezovou mriežkou. Sú dodávkou stavby.

Povrchy stien:

Povrchy stien sa riadia účelom miestností. Všetky výrobné priestory (kuchyňa, umývárne, prípravne) sú ľahko umývateľné. Priestory hygienického príslušenstva musia byť obložené do výšky min 1,8 m.

Zdravotechnika:

Dimenzovanie prívodu vody určuje maxím. spotreba vody navrhnutá v časti ZTI podľa výrobnnej kapacity.

Kanalizácia:

Všetky odpady z kuchynských zariadení musia byť napojené na tukovú kanalizáciu, pokiaľ projektant ZTI neurčí inak. Odpadové vpuste v priestoroch kuchyne majú byť antikorové s košom na zachytenie a vyberanie hrubých nečistôt. Kanalizačné potrubie z prevádzky kuchyne musí byť odolné voči vriacej vode (liatina, plast).

Vzduchotechnika:

Vzduchotechnické zariadenie je nutné v priestoroch bez prirodzeného vetrania a tam, kde vznikajú škodliviny, t.j. nadmerným vplyvom tepla – nadmerný vývin pár.

Pre nami riešenú prevádzku sa uvažuje s prívodom aj odvodom vzduchu vetracím zariadením (odsávače pár sú dodávkou VZT), ktorý má zabezpečiť optimálny odvod a prívod vzduchu pre kuchynskú časť. Všetky skladovacie priestory a hrubé prípravy musia byť odvetrané podľa platných noriem.

Elektroinštalácia:

Osvetlenie pracovísk je nutné riešiť tak, aby nedochádzalo k zatieneniu pracovných plôch, čiže svetlá majú byť umiestnené nad stolmi.

Nad pracovnými plochami je potrebné uvažovať s elektrickými zásuvkami na drobné spotrebiče, v jednotlivých miestnostiach tiež na napojenie strojov na čistenie a údržbu. Zemniace káble pre ochranné pospojovanie zariadení a umiestnenie bezpečnostných vypínačov musia byť riešené v projekte elektro podľa platných STN. Sklady potravín musia byť vybavené meracím zariadením, ktoré udrží dodržanie a kontrolu podmienok skladovania potravín (vlhkosti a chladu).

Údržba:

Zariadenie stravovacej časti je náročné na pravidelnú preventívnu údržbu, t.j. plánované denné ošetrovanie strojov a zariadení. Obslužný personál musí byť poučený a zaškolený na všetkých typoch technologického zariadenia a to ako z hľadiska vlastnej technológie, tak aj z hľadiska bezpečnosti. Na zaistenie údržby a čistoty kuchynskej prevádzky je nutné použiť prostriedky na to určené, aby nedošlo k predčasnému opotrebeniu materiálu.

Hygiena pracovného prostredia a sanitácia:

Neoddeliteľnou súčasťou zariadenia stravovacej prevádzky je sanitačný poriadok, ktorý zahŕňa súbor opatrení, zaisťujúcich technologické a hospodárske podmienky na uskutočňovanie a plnenie hygienických a protiepidemiologických požiadaviek, vyplývajúcich zo smernice a hygienických požiadaviek na pracovné prostredie vydané Ministerstvom zdravotníctva SR.

Priebežný poriadok - bude sa vykonávať v celej prevádzke v takom rozsahu, aby na celom pracovisku bola stále udržiavaná čistota a aby boli používané len čisté predmety a zariadenia. Umyjú sa pracovné plochy, zariadenia, pracovné pomôcky, priebežne sa odstraňujú z prevádzky odpadky. Najmenej dvakrát denne je potrebné utrieť pulty a regály a vytrieť podlahu na mokro.

Denný poriadok - vykonáva sa denne po skončení pracovnej zmeny, umyjú sa všetky pracovné plochy, drezy, umývadlá, podlahy, dvere a hlavne kľučky a priestor okolo kľučiek, sklá a rámy vstupného priestoru, dezinfikujú sa nádoby na zhromažďovanie odpadu.

Týždenné upratovanie - vykoná sa denné upratovanie a navyše sa umyjú a dezinfikujú chladiace zariadenia, teplé pulty, vitríny, umyjú sa obklady stien, dvere, okná a okenné parapety, svietidlá a utrie sa prach z výhrevných telies.

Veľké upratovanie - okrem rozsahu týždenného upratovania sa odstraňujú nepotrebné veci, umyjú sa skladové regály a podlahy, prevedie sa ochranná dezinfekcia a deratizácia. Pri všetkých upratovaniach je potrebné voliť vhodný pracovný postup a prostriedky. Pre

zabezpečenie upratovania je vyhradený priestor s prívodom teplej a studenej vody, výlevkou a regálom na čistiace prostriedky a vešiakom na sušenie pomôcok. Aspoň dvakrát do roka sa vykoná generálny poriadok.

Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci:

V oblasti bezpečnosti práce sa vychádza z platných bezpečnostných predpisov podľa zbierky zákonov **124/2006 § 4 (1)**. Priestor okolo technologických zariadení je dimenzovaný tak, aby vyhovoval bezpečnostným, prevádzkovým, montážnym a údržbovým nárokom.

Za prevádzky je nutná zvýšená opatrnosť pracovníkov obsluhujúcich zariadenia s vriacou vodou a zvlášť s vriacim tukom, kde je dosahovaná teplota cez 180°C. Pri manipulácií s horúcimi nádobami a pod. je nutné používať predpísané ochranné pomôcky. V prevádzke je nutné bezpodmienečne dodržať všetky predpisy pre obsluhu strojného zariadenia, vydané výrobcom. Všetky osoby, pracujúce v stravovacej časti, musia mať predpísanú zdravotnú prehliadku alebo platný zdravotný preukaz.

Prevádzka stravovacej časti nemá negatívny vplyv na životné prostredie.

V Bratislave, dňa 12/2024

Vypracoval: Ing. Branislav Vačok